

7/15908

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : 80846629-610/ 186
Konu : Yazılı Soru Önergesi

08.02.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İlgi: 22.01.2013 tarihli ve 43452547-103959 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının ilgi kayıtlı yazısı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından tarafıma tevcih edilen 7/15908 esas no.lu yazılı soru önergesine ilişkin görüşlerim aşağıda yer almaktadır.

Ak Parti hükümetleri döneminde taviz verilmeden uygulanan mali disiplin, ülkemizi uluslararası piyasalardaki aşırı dalgalanmalardan korumuştur. Vergilerde; mali disiplin ile bütçe hedeflerini gerçekleştirmek ve ayrıca cari işlemler açığının azaltılmasına katkı sağlamak amacıyla ekonomik ve sosyal gelişmelere göre, verginin kendine özgü yapısı ile gelir gruplarının harcamaları içindeki payı gibi unsurlar dikkate alınarak değişiklik yapılabilmektedir. Dolayısıyla vergilerde yapılan düzenlemelerdeki amaç ek bir vergi yükü getirmek değil, mali disiplin ve bütçe hedeflerini gerçekleştirmek ayrıca cari açığın azaltılmasına katkıda bulunmaktır.

Mali disiplin, esas olarak kamu gelirleri ile kamu giderlerinin birbirine denk olmasını ifade etmektedir. Ülkemizin ekonomik istikrarının sürdürülmesinde çok önemli rolü olan mali disiplin Ak Parti hükümetleri dönemi boyunca taviz verilmeden uygulanmaktadır.

Ülkemizin ekonomik istikrarında çok önemli rolü olan mali disiplinin sürdürülebilmesi için dönem dönem özellikle maktu vergi tutarlarında düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

Bilindiği üzere, Özel Tüketim Vergisi Kanunu 05.06.2002 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, bu tarihten itibaren petrol ürünlerinden maktu ÖTV alınmaya başlanmıştır. Bu tarihten 2005 yılı başına kadar maktu ÖTV tutarları aylık olarak Toptan Eşya Fiyatları (TEFE) Endeksine göre artırılarak uygulanmıştır.

2005 yılı başından itibaren TEFE endeksine göre artırma uygulamasından vazgeçilmiş olup, maktu ÖTV tutarları Bakanlar Kurulu Kararıyla belirlenmeye başlamıştır.

Akaryakıt ürünleri üzerinden alınan maktu ÖTV tutarları en son 22.09.2012 tarihli ve 28419 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden belirlenmiştir. Bu düzenlemeden önce iki buçuk yılı aşkın bir süre zarfında akaryakıt ürünleri üzerindeki maktu vergi tutarlarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. 2002 yılından 24.01.2013 tarihine kadar brent tipi ham petrol varil fiyatı TL bazında % 324 oranında artarken, 95 oktanlı kurşunsuz benzinin piyasa satış fiyatı aynı dönemde % 190,8 oranında artmıştır. Bu artışlara rağmen 95 oktanlı kurşunsuz benzinin vergi tutarı bu dönemde % 153,3 oranında artmıştır. Yine aynı dönemde motorinin (Euro Dizel) piyasa satış fiyatı % 231,3 oranında artarken, vergi tutarı % 196 oranında artmıştır.

Toplam vergilerin perakende satış fiyatına oranlarına bakıldığında; 95 oktan kurşunsuz benzinin vergi yükünün 2002 yılından 2013 yılı Ocak ayına kadar % 70,2’den % 61,2’ye, 2005 yılında satışına başlanan motorin (Euro Dizel) üzerindeki vergi yükünün ise, 2005 yılından 2013 yılı Ocak ayına kadar % 65,1’den % 52,9’a kadar düştüğü görülmektedir.

Öte yandan yukarıda ki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, akaryakıt ürünleri üzerinde yaşanan fiyat değişimlerinin önemli bir bölümü vergilerden değil, uluslararası petrol fiyatları ile dolar kurundaki değişimin neticesi olan sektörün fiyat ayarlamalarından kaynaklanmaktadır. Akaryakıt ürünlerinin piyasa koşulları dâhilinde oluşan satış fiyatına kamunun herhangi bir müdahalesi söz konusu değildir.

Uluslararası ham petrol ve petrol ürünü fiyatlarındaki yükselmelere bağlı olarak doğalgaz maliyetlerinde meydana gelen artışlar nedeniyle, Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) tarafından doğalgaz satış fiyatları 01 Ekim 2012 tarihinden geçerli olmak üzere nihai tüketici fiyatlarına yüzde 9,8 oranında yansıtacak şekilde arttırılmıştır.

Ayrıca, benzer şekilde enerji maliyetlerinde meydana gelen artışlar nedeniyle, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından perakende elektrik fiyatları Ekim 2012 tarihinden geçerli olmak yüzde 4,03 ile yüzde 9,81 arasında değişen oranlarda artırılmıştır.

2013 yılında ekonomik istikrar için gerekli olan mali disiplinin sürdürülebilmesi amacıyla gerekli her türlü tedbir alınmış olup halihazırda herhangi bir yeni vergi artışı veya düzenlemesi öngörülmemektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı